

ADI SOYADI: Göme Özden	TÜRKÇENİN MATEMATİĞİ 2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 11-I SEÇMELİ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI I. DÖNEM I. SINAVI	11-I
NO: ŞUBE: 11-I		
Soru	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	03.03.2023
Puan	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	SÜRE: 40 dk

<p>SÜVÂRÎ</p> <p>Şu bakır zirvelerin ardından Bir süvârî geliyor kan rengi. Başlıyor şimdi melûl akşamda Son ışıklarla bulutlar cengi!</p> <p>1. Ahmet Haşim'in Süvârî şiiri hangi edebi akımın özelliklerini taşımaktadır? Kısaca açıklayınız.</p>	<p>Bir bakır tasta alev şimdi havuz, Suya saplandı kızıl mızraklar. Açılıp kıvrılarak göklerde Uçuyor parçalanın bayraklar!</p> <p>ŞİİR SANATI Güzel gözler <u>tül ardında görünsün</u> Gün ışığı titremeli şiirinde <u>Ak yıldızlar maviliğe bürünsün</u> İlgit ilgit sonbahar göklerinde. <u>Hep musiki</u>, biraz daha musiki; Havalanan bir şey olmalı mısra <u>Deli bir gönülden</u> kalkıp gitmeli Başka göklere, başka sevdalara.</p> <p>2. Yukarıdaki şiirde altı çizgili ifadeler, bir şiirde hangi özelliklerin olmasını istemektedir? Bu doğrultuda yazılan bir şiir hangi edebi akıma ait olur?</p>
<p>SESSİZ GEMİ</p> <p>Artık demir almak günü gelmişse zamandan, Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.</p> <p>Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol; Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol.</p> <p>3. Koyu yazılı kelimeler ve ahenk unsurları dikkate alındığında Sessiz Gemi şiiri hangi edebi akımın özelliklerini taşımaktadır, kısaca açıklayınız.</p>	<p>4. Türkiye'de toplumcu gerçekçi anlayışın gelişmesini sağlayan etkenler nelerdir, kısaca yazınız.</p>
<p>5. Fransız Devrimi'nin üç önemli kavramı nelerdir? Bu kavramlar en çok hangi edebi akımda karşılık bulduğu söylenebilir?</p>	<p>6. Tanzimat döneminde genel olarak romantizm akımının etkili olduğunu dikkate alırsak dönemin hikayelerinde öne çıkan temalar nelerdir?</p>
<p>7. XIX. Yüzyılın ikinci yarısında özellikle biyoloji alanındaki gelişmelerin edebiyata nasıl bir etkisi olmuştur?</p>	<p>8. Yeni bir ulus yaratma amacı doğrultusunda edebiyatı hizmete koşan milli edebiyat anlayışının dil görüşünü yazınız.</p>

9. "Edebiyat-ı cedide" ne demektir?

10. Aşağıda verilen sözcüklerin kök seslerini dikkate alarak aynı kökten türev bir kelime yazınız.

tahakkuk	müsrif
muharebe	mümessil
taksir	takdir
mukadder	müdahale
teşekkül	tahakküm

TÜRKÇENİN MATEMATİĞİ ANADOLU LİSESİ

CEVAPLAR

SÜVÂRÎ

Şu **bakır** zirvelerin ardından
Bir süvârî geliyor **kan rengi**.
Başlıyor şimdi melûl **akşamda**
Son **ışık**larla bulutlar **cengi**!

Bir **bakır** tasta **alev** şimdi havuz,
Suya saplandı **kızıl** mızraklar.
Açılıp kıvrılarak göklerde
Uçuyor parçalanmış **bayraklar**!

1. Ahmet Haşim'in Süvârî şiiri hangi edebi akımın özelliklerini taşımaktadır? Kısaca açıklayınız.

Süvari şiiri akşam saatlerinde güneşin batışını ve bulutlu gökyüzünün kızılığını içeren bir manzara betimi sunmaktadır. Seçilen "bakır", "kan rengi", "akşam", "ışık", "cenk", "alev", "kızıl", "bayrak" kelimeleri betimlenen manzaranın kızılığına uygun olarak seçilmiştir. Bu manzara aynı zamanda bir savaşı simgelemektedir ve savaşı çağrıştıran "süvari", "mızrak", "bayrak" kelimeleri kullanılmıştır. Ayrıca "akşam" şairin yaşamının yaşlılık dönemini ifade eden bir semboldür. Bu ilgilerle şiir sembolist akımın özelliklerini taşımaktadır.

SESSİZ GEMİ

Artık **demir almak günü** gelmişse zamandan,
Meçhule giden bir **gemi** kalkar bu **limandan**.

Hiç **yolcusu** yokmuş gibi sessizce alır yol;
Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol.

3. Koyu yazılı kelimeler ve ahenk unsurları dikkate alındığında Sessiz Gemi şiiri hangi edebi akımın özelliklerini taşımaktadır, kısaca açıklayınız.

Şiirde altı çizili ifadeler bir gemiye binerek limandan ayrılıp yolculuğa dikkat çekmektedir. Bu imgeler yaklaşan ölüm zamanını düşündürdüğü için semboller olarak kullanılmıştır. Ayrıca şiirin ölçülü, uyak/redifli olduğu dikkate alınırsa müziksel bir ritmi amaçladığı görülecektir. Bu nitelikler SEMBOLİZMİN özelliklerini taşımaktadır.

ŞİİR SANATI

Güzel gözler tül ardında görünsün
Gün ışığı titremeli şiirinde
Ak yıldızlar maviliğe bürünsün
İlgit ılgıt sonbahar göklerinde.

Hep musiki, biraz daha musiki;
Havalanan bir şey olmalı mısra
Deli bir gönülden kalkıp gitmeli
Başka göklere, başka sevdalara.

2. Yukarıdaki şiirde altı çizgili ifadeler, bir şiirde hangi özelliklerin olmasını istemektedir? Bu doğrultuda yazılan bir şiir hangi edebi akıma ait olur?

Şiirde altı çizili ifadeler anlamca kapalı, müziksel, lirik, süslü ve etkileyici olmaya dikkat çekiyor. Bu anlayışla yazılan bir şiir sembolist akım anlayışını yansıtmaktadır.

4. Türkiye'de toplumcu gerçekçi anlayışın gelişmesini sağlayan etkenler nelerdir, kısaca yazınız.

-SSCB'nin kurulması dolayısıyla sosyalist siyasal akımın etkisinin yayılması
-Yoksul köylü ve işçilerin toplumun çoğunluğunu oluşturması
-Sanatçıların yoksul köylü ve işçiler arasından çıkmaya başlaması

5. Fransız Devrimi'nin üç önemli kavramı nelerdir? Bu kavramlar en çok hangi edebi akımda karşılık bulduğu söylenebilir?

EŞİTLİK-ÖZGÜRLÜK-KARDEŞLİK
Bu kavramlar en çok romantizmi etkilemiştir.

6. Tanzimat döneminde genel olarak romantizm akımının etkili olduğunu dikkate alırsak dönemin hikayelerinde öne çıkan temalar nelerdir?

Kölelik, kızların erken evlendirilmesi, cariyelik, mirasyedilik

7. XIX. Yüzyılın ikinci yarısında özellikle biyoloji alanındaki gelişmelerin edebiyata nasıl bir etkisi olmuştur?

Özellikle Darwin'in evrim kuramının soyaçekim, biyolojik kimi niteliklerin baskınlığı, bedensel arzulara özellikle yer veren NATURALİZM akımının doğmasını sağlamıştır.

8. Yeni bir ulus yaratma amacı doğrultusunda edebiyatı hizmete koşan milli edebiyat anlayışının dil görüşünü yazınız.

Halka ulaşarak onlarda bir ulus bilinci yaratmak amaçlandığı için halkın anlayacağı sade dil tercih edilecektir.

9. "Edebiyat-ı cedide" ne demektir?

Yeni edebiyat anlamına gelen bu tamlama Servetifünun edebiyatı ve Fecriati edebiyatı için kullanılmaktadır.

10. Aşağıda verilen sözcüklerin kök seslerini dikkate alarak aynı kökten türev bir kelime yazınız.

tahakkuk	HUKUK, MUHAKKAK, HAKİKİ	müsrif	İSRAF, SARF, SARRAF
muharebe	HARABE, TAHRİP, HARAP	mümessil	TEMSİL, MİSAL, MESELA
taksir	KUSUR	müşahade	ŞAHİT, ŞEHİT
mukadder	KADER,	müdahale	DAHİL
teşekkül	ŞEKİL	tahakküm	HAKEM, HAKİM, MUHKEM

TÜRKÇENİN MATEMATİĞİ ANADOLU LİSESİ

